

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 29.06.2006
COM(2006) 356 konč.

**SPOROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU**

o usposabljanju na področju pravosodja v Evropski uniji

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o usposabljanju na področju pravosodja v Evropski uniji

1. UVOD:

1. Sprejetje Amsterdamske pogodbe in vključitev novega cilja vzpostavitve območja „svobode, varnosti in pravice“ pomeni, da je usposabljanje na področju pravosodja nova naloga za EU. Nedvomno je že dolgo obstajala potreba, da bi v EU imeli na voljo usposabljanje na visoki ravni za osebe, ki delajo na področju pravosodja, ker je pravilna uporaba zakonodaje Skupnosti precej odvisna od nacionalnih pravosodnih sistemov. Za pravilno uporabo zakonodaje Skupnosti in popolno spoštovanje temeljnih svoboščin, ki jih priznava Pogodba¹, je od nekdaj bilo nujno, da sodniki, tožilci in pravniki dobro poznajo to področje. Vendar je pravosodje, ki je bilo doslej le sredstvo za izvajanje zakonodaje Skupnosti na ozemlju Skupnosti, postalo v okviru Amsterdamske pogodbe samostojen cilj. Izboljšanje sodelovanja na področju pravosodja je zdaj cilj, ki ga je treba doseči. Usposabljanje na področju pravosodja pa je za doseg tega nepogrešljiv instrument.
2. Po več letih razvoja območja svobode, varnosti in pravice je to vprašanje postalo posebno pomembno. Na eni strani sprejetje obsežnega zakonodajnega korpusa, ki ga morajo zdaj izvajati strokovnjaki s področja pravosodja, in na drugi strani oblikovanje načela vzajemnega priznavanja, ki temelji predvsem na visoki ravni vzajemnega zaupanja med pravosodnimi sistemi držav članic, pomeni, da je usposabljanje na področju pravosodja zdaj pomembno vprašanje.
3. V „Haaškem programu“², ki ga je sprejel Evropski svet v novembru 2004, je poudarjena potreba po povečanju vzajemnega zaupanja, kar „zahteva izrecna prizadevanja za izboljšanje vzajemnega razumevanja med pravosodnimi organi in različnimi pravnimi sistemi“. Kakor decembra 2001, ko je Evropski svet v Laekenu³ pozival, da je treba „hitro vzpostaviti evropsko mrežo za spodbujanje usposabljanja sodnikov, ki bo služila za razvoj zaupanja med nosilci sodelovanja v pravosodju“, tako Haaški program poudarja, da se mora Unija opreti zlasti na Evropsko mrežo za usposabljanje na pravosodnem področju. Namen tega sporočila je odgovoriti na zahtevo, da Komisija „v najkrajšem času pripravi predlog za vzpostavitev učinkovite evropske mreže za usposabljanje, namenjene pravosodnim organom, na kazenskem in civilnem področju, kakor je predvideno v členih III-269 in III-270 ustavne pogodbe“ in vključeno v akcijski načrt za izvajanje Haaškega programa⁴.
4. Poleg tega poudarja tesno povezavo med vzajemnim zaupanjem in oblikovanjem „evropske pravosodne kulture“, k okrepitvi katere mora prispevati usposabljanje.. Ta

---

¹ Glej COM(1993) 632 konč.

² UL C 53, 3.3.2005, str.1

³ SN(2001) 1200

⁴ UL C 198, 12.8.2005, str. 1

evropska pravosodna kultura temelji na občutku pripadnosti istemu prostoru, ki si ga delijo osebe, delujoče na področju pravosodja v državah članicah. Razen različnosti in bogastva nacionalnih pravosodnih sistemov so za ta prostor značilne zlasti skupne temeljne vrednote, vključene v Konvenciji za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin, v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah in v skupnem pravnem korpusu, ki vključuje tako zakonodajo Skupnosti kakor zakonodajo Unije. Oblikovanje načela vzajemnega priznavanja, ki omogoča v vsaki državi članici hitro in enostavno izvršitev sodbe, izrečene v drugih državah članicah, hkrati zahteva okrepitev tega skupnega občutka pripadnosti, ki bo prispeval k utrditvi načela. Načelo neposrednega stika med pravosodnimi organi, ki je potrjeno v večini instrumentov pravosodnega sodelovanja, je eden od drugih sestavnih delov.

5. Pravosodni poklici so številni in različni. To sporočilo se v glavnem ukvarja z vprašanji, povezanimi z usposabljanjem sodnikov in tožilcev, ki izhajajo neposredno iz organov držav članic, in tudi, čeprav je to odgovornost poklicev, z usposabljanjem odvetnikov. Analizira delovanje usposabljanja na področju pravosodja v državah članicah in način, na katerega je Evropska unija zlasti prek programov za financiranje prispevala k razvoju tega usposabljanja še pred razmislekom o sestavnih delih prihodnje evropske strategije usposabljanja na področju pravosodja.

2. USPOSABLJANJE NA PODROČJU PRAVOSODJA V EVROPSKI UNIJI

2.1. Zelo različno stanje v državah članicah

6. Sistemi usposabljanja na področju pravosodja so zelo povezani z organizacijo pravosodja v državah članicah in so zelo različni. Odločilni dejavnik pri tem je mehanizem zaposlovanja sodnikov, tožilcev in odvetnikov.
7. Za sodnike in včasih tudi tožilce je začetno usposabljanje bolj ali manj poglobljeno, glede na to ali se zaposlijo takoj po koncu študija ali po več letih strokovnih izkušenj. Nadaljnje usposabljanje obstaja v skoraj vseh državah članicah, vendar ni povsod enako razvito.
8. Nacionalne strukture usposabljanja pokažejo razlike med nacionalnimi pravosodnimi sistemi. Glede na sistem obstaja enotna pot usposabljanja za sodnike, odvetnike in tožilce ali pa različni programi usposabljanja. Pravosodno usposabljanje za sodnike in tožilce je glede na državo članico odvisno od ministrstev za pravosodje, višjih sodnih ali pravosodnih svetov, ali kadar je to ustrezno, od služb državnega tožilca, kadar gre za strogo ločitev med sodniki in tožilci, ali od specializiranih ustanov. V nekaterih državah članicah⁵, je za usposabljanje sodnikov in tožilcev odgovorna enotna ustanova, čeprav lahko spadajo v ločeni poklicni kategoriji. Usposabljanje za odvetnike pa pogosto organizira kar odvetniška zbornica in mnogokrat v povezavi z univerzami.
9. Prav tako je treba sodnike upravnega sodišča, ne glede na to, ali spadajo v isto poklicno kategorijo kakor sodniki na rednih sodiščih, vključiti v evropsko razpravo o usposabljanju zlasti upoštevajoč njihovo bistveno vlogo na področjih kakor so azil in

---

⁵ Avstrija, Belgija, Češka, Francija, Grčija, Italija, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Slovaška, Slovenija

priseljavanje. Na splošno so vključeni vsi sodniki, vključno s specializiranimi sodišči (sodniki na vojnem sodišču, laični sodniki porotniki ali mirovni sodniki, sodniki na trgovinskem sodišču...), ki bi lahko uporabljali evropsko pravo.

10. Čeprav Komisija nima izčrpnih informacij o tem, se zdi, da so med državami članicami velike razlike pri trajanju usposabljanja. Samo nadaljnje usposabljanje je v tem pogledu primerljiv parameter glede na razlike v sistemu zaposlovanja. Pri dostopu do usposabljanja včasih obstaja velika neenakost med sodniki, tožilci in odvetniki. V proračunskem smislu je usposabljanje sodnikov in tožilcev skoraj vedno financirano iz javnih sredstev, medtem ko usposabljanje za odvetnike financirajo strokovne organizacije.
11. Evropska unija nima nobenih razlogov za vmešavanje v organizacijo nacionalnih sistemov usposabljanja, ki odražajo tradicijo sodstva in prava držav članic. Vendar okrepitev vzajemnega zaupanja pomeni dovolj razvito usposabljanje in zadostna sredstva zanj. Sodniki, odvetniki in tožilci so upravičeni do usposabljanja enakovredne ravni in kakovosti. Usposabljanju mora biti namenjeno dovolj časa, da se zagotovi visoka raven kakovosti pravosodnega sistema in omogoči oblikovanje pomembnega evropskega deleža v programih. Evropska finančna sredstva se lahko porabijo samo skupaj z dodatnimi nacionalnimi sredstvi in ne morejo biti porabljena zato, da bi bile države članice oproščene svoje odgovornosti zagotavljanja ustreznih ravni usposabljanja za poklice v pravosodju.

2.2. Evropski vidiki usposabljanja na področju pravosodja

12. Večkrat jasno politično potrjena volja, da se usposabljanje na področju pravosodja okrepi, se je pokazala zlasti s finančno podporo. Poleg evropskih organizacij, ki so vključene na področju pravosodnega usposabljanja, so nacionalne strukture usposabljanja vzpostavile mrežo, s katero bi pripomogle h krepitvi vzajemnega zaupanja.

2.2.1. Evropska podpora usposabljanju na področju pravosodja

13. Po prvi razpravi, ki jo je leta 1991 odprla Italija v Svetu ministrov⁶, je Francija novembra 2000 predložila zakonsko pobudo 2000⁷. Čeprav to besedilo ni bilo sprejeto, je Komisiji omogočilo, da je naredila pregled možnih mehanizmov za oblikovanje Evropske mreže za usposabljanje na pravosodnem področju⁸. Prav tako je bilo povod, da je junija 2003 Svet sprejel sklepe, v katerih poudarja, da je za uspešno vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice nujno potrebno usposabljanje, in od držav članic ter Komisije zahteva, da podprejo Evropsko mrežo za usposabljanje na področju pravosodja.
14. Evropski parlament je po preučitvi francoske pobude poudaril pomembnost usposabljanja sodnih strokovnjakov na področju prava Skupnosti in prava Unije⁹. Parlament je pred kratkim s sprejemom priporočila glede kakovosti kazenskega

---

⁶ Dok. 9090/91 z dne 31. oktobra 1991, JUR 107, COUR 13

⁷ UL C 18, 15.1.2001, str. 9

⁸ SEC(2002) 635

⁹ poročilo ge. Evelyne Gebhardt A5-0276/2002, UL C 273, 14.11.2003, E/999

sodstva in uskladitve kazenske zakonodaje v državah članicah¹⁰ poudaril „ključno vlogo pravosodnega usposabljanja pri oblikovanju skupne pravosodne kulture in tudi kulture temeljnih pravic znotraj Evropske unije, zlasti prek dejavnosti Evropske mreže za usposabljanje na področju pravosodja“.

15. Poleg politične spodbude je bil razvoj usposabljanja spodbujen tudi zaradi finančne podpore. Od leta 1996, od datuma vzpostavitve prvega programa Grotius¹¹, namenjenega za „spodbujanje vzajemnega poznavanja pravnih in pravosodnih sistemov in olajšanje pravosodnega sodelovanja“ za osebe, ki delajo v pravosodju, je Evropska unija prispevala k okrepitvi usposabljanja pravosodnih delavcev s številnimi splošnimi in sektorskimi programi¹².
16. Volja Evropskega parlamenta, da podpre usposabljanje, se je uresničila z vzpostavitvijo poskusnega projekta, katerega namen je okrepitev izmenjav med pravosodnimi organi. Ta program se nadaljuje v letu 2006 in je bil vključen v zakonodajne predloge za oblikovanje okvirnega programa „temeljne pravice in pravosodje“¹³ za obdobje 2007–2013 (glej spodaj). Zaradi „civilnega pravosodja“ in „kazenskega pravosodja“ se bodo povečala sredstva, namenjena pravosodnemu usposabljanju.
17. V letu 2005 so bila zaradi finančne podpore Unije za usposabljanje na področju pravosodja omogočena številna srečanja med delavci v pravosodju¹⁴. Vendar lahko mehanizmi letnih razpisov za zbiranje predlogov včasih dajo prednost financiranju nekaterih projektov, ki ne sodijo v splošno usklajen vzorec, in je zaradi tega težje zagotoviti stalnost usposabljanja.
18. Zato mora okvirni program „temeljne pravice in pravosodje“ omogočiti povečanje evropskega financiranja, namenjenega za usposabljanje na področju pravosodja, in spodbujati boljšo povezavo med prednostnimi nalogami Unije in organiziranim usposabljanjem ter tako spodbujati bolj velikopotezne, usklajene projekte, ki bodo prispevali pravo evropsko dodano vrednost.
19. Poleg finančnih orodij, imajo lahko mehanizmi, ki jih je Unija vzpostavila za omogočanje sodelovanja, kakor so Evropska pravosodna mreža za civilne zadeve na eni strani in Eurojust ter pravosodna mreža za kazenske zadeve na drugi strani, pomembno vlogo na področju usposabljanja z razširjanjem informacij o pravnih instrumentih Unije ali z organiziranjem usposabljanja na lokalni ravni. Ta vloga se v prihodnosti lahko še okrepi.

---

¹⁰ P6-TA(2005)0030 UL C 304, 1.12.2005, E/109

¹¹ Skupni ukrep 96/636/PNZ, 28. oktober 1996 (UL L 287, 8.11.1996).

¹² Glej program STOP (UL L 322, 12.12.1996) in Falcone (UL L 99, 31.3.1998) v letu 2002 združena v program AGIS (UL L 203, 1.8.2002); v civilnih zadevah (UL L 115, 1.5.2002); o zakonu o konkurenci (Sklep št. 792/2004/ES z dne 21. aprila 2004) in od leta 2004 program „Hercule“ za zaščito finančnih interesov Skupnosti (UL L 143, 30.4.2004). Za evidenco, Ukrep Robert Schuman (UL L 196, 14.7.1998).

¹³ Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o oblikovanju okvirnega programa „Temeljne pravice in pravosodje“ za obdobje 2007–2013 (UL C 211, 30.8.2005, str. 6)

¹⁴ V letu 2005 se je 1000 sodnikov ali tožilcev udeležilo usposabljanja v drugi državi članici v okviru Evropske mreže za usposabljanje na področju pravosodja.

2.2.2. *Organizacije z evropsko razsežnostjo, vključene v usposabljanje na področju pravosodja*

20. Številne ustanove redno organizirajo usposabljanja za osebe, ki delajo v pravosodju. Poleg univerz je treba navesti še Evropski inštitut za javno upravo (EIPA) v Maastrichtu, ki je leta 1992 v Luxembourgju odprl *Evropski center za sodnike in pravnike*. Prav tako je naloga Evropske pravne akademije (ERA), ustanovljene leta 1992 v Trierju, razširjanje boljšega poznavanja evropskega prava med pravniki in osebami, ki delajo v pravosodju. Evropska unija podpira EIPA in ERA.
21. Leta 2000 so nacionalne ustanove, odgovorne za usposabljanje na področju pravosodja v državah članicah, vzpostavile Evropsko mrežo za usposabljanje na področju pravosodja (EJTN) zaradi razvoja svojih odnosov in usklajevanja svojih dejavnosti. EJTN v posebnem združenju združuje nacionalne ustanove za usposabljanje¹⁵. Cilj tega je spodbujanje programa za usposabljanje z dejansko evropsko razsežnostjo, namenjenega članom evropskih sodnih organov, razvijanje sodelovanja na področju analize potreb usposabljanja, izmenjave izkušenj ter oblikovanja skupnih programov in orodij.
22. EJTN je dragoceno orodje za razvoj usposabljanja na področju pravosodja in za usklajevanje delovanja različnih nacionalnih struktur na področju prava Unije. Za EJTN so bila dodeljena nepovratna sredstva iz proračuna Unije v letu 2003 in 2005. Prav tako usklajuje pomemben del programa izmenjave za sodnike za leto 2005. Komisija predlaga, da se za EJTN od leta 2007 dalje dodelijo letna nepovratna sredstva znotraj okvirnega programa „temeljne pravice in pravosodje“ (posebnega programa „kazensko pravosodje“).

3. KAJ BI MORALA EVROPA NAREDITI ZA USPOSABLJANJE NA PODROČJU PRAVOSODJA?

3.1. Cilji in potrebe:

23. Organizacija in usposabljanje na področju pravosodja sta predvsem odgovornost držav članic in njihova dolžnost je, da evropsko razsežnost v celoti vključijo v svoje nacionalne dejavnosti. Potrebe so velike. Na kazenskem področju so bile zlasti poudarjene ob prvem ocenjevanju medsebojne pravosodne pomoči v kazenskih zadevah¹⁶. Eurojust in pravosodna mreža za civilne zadeve sta vedno prišla do iste ugotovitve.
24. Prednost morajo imeti tri vrste ukrepov:

---

¹⁵ V njem so predstavniki 23 držav članic, Bolgarije in Romunije. Navezani so stiki z EE in CY. Prav tako v tem združenju sodeluje ERA in pridružena je tudi Lizbonska mreža, vzpostavljena v okviru Sveta Evrope.

¹⁶ UL C 216, 1.8.2001

- izboljšanje poznavanja pravnih instrumentov, ki sta jih sprejeli Unija in Skupnost, zlasti na področjih, na katerih so nacionalnim sodnikom zaupana posebna pooblastila¹⁷;
  - izboljšanje znanja jezikov, zato da se pravosodni organi lahko med seboj sporazumevajo neposredno, kakor je predvideno v večini pravnih aktov;
  - razvoj poznavanja pravnih in pravosodnih sistemov držav članic, da se lahko ocenijo njihove posamezne potrebe v okviru pravosodnega sodelovanja.
25. Glede metode je treba pri usposabljanju vztrajati pri praktičnih vidikih, ki bi omogočili, da bi bili sprejeti akti pravilno uporabljeni. Poleg konferenc in seminarjev je treba oblikovati metode, ki omogočajo večje razširjanje rezultatov usposabljanja. V tem okviru bi bilo treba organizirati več usposabljanj za voditelje usposabljanja, zlasti da bi pri njih spodbudili bolj globoko ozaveščenost o evropski razsežnosti sodnih postopkov in jih spodbuditi, da bi to ozaveščenost razširjali. Treba si je prizadevati za orodja, ki se jih da ponovno uporabiti in so lahko dosegljiva, zlasti na spletu, predvsem v zvezi z instrumenti Unije in informacijami o nacionalnih pravosodnih sistemih, do katerih morajo imeti dostop osebe, ki delajo v pravosodju. V zvezi s tem je zaželeno tesno sodelovanje med nacionalnimi ustanovami za usposabljanje, evropskimi ustanovami za usposabljanje in EJTN na eni strani, na drugi strani pa med Eurojustom ter pravosodno mrežo za civilne zadeve in pravosodno mrežo za kazenske zadeve. Poleg tega mora uvedba večdisciplinarnosti v usposabljanje ob upoštevanju nacionalnih tradicij omogočiti primerjavo pogledov in izmenjavo izkušenj, na primer med sodniki, tožilci, odvetniki in policisti.
26. Načelo neposrednega sporazumevanja med pravosodnimi organi redno ovira nezadostno jezikovno znanje oseb, ki delajo v pravosodju. Na tem področju je potrebno odločno ukrepanje, usmerjeno zlasti na osebe, ki so neposredno vključene v pravosodno sodelovanje.
27. Izmenjave so se izkazale kot odlična metoda za oblikovanje skupnih meril ob upoštevanju nacionalnih identitet. Lahko jih dopolnjujejo ustrezno dolga obdobja usposabljanja na Evropskem sodišču in možnost pripravništva pri Eurojustu, na način, ki ga je treba določiti z vsako od obeh institucij.
28. Haaški program poudarja pomembnost vključitve evropskega vidika v nacionalne programe usposabljanja. Razlike naj se ravnaajo po razvojni ravni začetnega usposabljanja v posamezni državi članici. Na splošno je glavni namen začetnega usposabljanja zlasti omogočiti prihodnjim delavcem v pravosodju, da dobijo občutek pripadnosti istemu področju prava in vrednot. Vendar pa mora nadaljnje usposabljanje omogočati že izkušenim delavcem v pravosodju, da podrobneje spoznajo pravne instrumente, ki jih je sprejela Evropska unija. Usposabljanje mora biti usmerjeno na delavce v pravosodju, ki so vključeni v pravosodno sodelovanje, ne da bi pri tem izključen širši cilj razširjanja znanja.

---

¹⁷ To velja za posebne sektorje, kakor je konkurenca (glej zlasti Uredbo (ES) št. 1/2003 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe, ki nacionalnim sodiščem daje pooblastilo za uporabo teh dveh členov), vendar tudi bolj na splošno na področju civilnega in kazenskega pravosodja ter zlasti za vzajemno priznavanje.

29. Z okrepitvijo evropskega vidika nacionalnih usposabljanj mora biti omogočeno boljše razširjanje znanja o mehanizmih Unije. Poleg tega je treba oblikovati bolj celostno vrsto usposabljanja, zasnovano in izvedeno na evropski ravni. Pravosodna mreža za civilne zadeve, Eurojust in pravosodna mreža za kazenske zadeve ter Sodišče, če to želi, bi morali sodelovati pri zasnovi usposabljanja te vrste v povezavi z EJTN, institucijami, kakor so ERA ali EIPA in z akademskimi mrežami.

3.2. Na poti k evropski strategiji usposabljanja na področju pravosodja

30. Okrepitev usposabljanja na področju pravosodja vključuje bolj tesne odnose med nacionalnimi ustanovami, organizacijami, ki delujejo na evropski ravni, in institucijami Unije, zlasti Komisijo.
31. Ne da bi bila izključena možnost posebnega zakonskega akta, pa Komisija v tej fazi želi najprej v okvirnem programu 2007–2013 „temeljne pravice in pravosodje“ finančno podpreti usposabljanje poklicev v pravosodju na področju prava Unije in prava Skupnosti.
32. Pri njegovem izvajanju je treba odpraviti težave, ugotovljene pri prejšnjih programih. Za zagotovitev, da je financiranje usposabljanja dejansko usmerjeno v bistvene potrebe in da bi olajšali srednjeročno in kratkoročno načrtovanje programov dejavnosti, bodo z glavnimi nosilci usposabljanja na področju pravosodja v državah članicah in na evropski ravni redno opravljena posvetovanja z namenom, da se pripravi evropska strategija večletnega usposabljanja, ki bo vidna v letnih programih.
33. Vzoredno s stalno podporo evropskim organizacijam, kakor sta EIPA ali ERA, je treba okrepiti EJTN, zaradi izboljšanja usklajevanja med nacionalnimi subjekti, in med njimi razviti trdne in stabilne odnose. Dodelitev letnih nepovratnih sredstev za njeno delovanje je zelo pomembna, vendar je dejansko izplačilo teh sredstev seveda pogojeno z izpolnjevanjem pogojev iz Finančne uredbe. EJTN bi se morala vključiti tudi v oblikovanje popolnoma evropskih programov v povezavi z drugimi pristojnimi organi. Združuje ustanove, pristojne za usposabljanje sodnikov, tožilci pa so vključeni le, kadar so sodni uradniki. Ob upoštevanju nacionalne prakse glede ločitve med sodniki in tožilci je treba tožilcem omogočiti udeležbo pri vseh dejavnostih na evropski ravni in vseh dejavnostih, ki jih vodi mreža (Evropska mreža za usposabljanje na področju pravosodja). Številni mehanizmi sodelovanja, zlasti na kazenskem področju, temeljijo na dobrem sodelovanju med tožilci držav članic ter med njimi in Eurojustom. Treba bi bilo prav tako proučiti vprašanje udeležbe sodnikov upravnih sodišč in na splošno bolj specializiranih sodnikov (na primer na področju trgovine, delovnega prava...).
34. Okrepiti je treba tudi usposabljanje drugih poklicev v pravosodju, zlasti odvetnikov, katerih vloga je odločilna. Sedanji programi že omogočajo financiranje ukrepov, ki se nanašajo nanje. Prihodnji okvirni program „temeljne pravice in pravosodje“ bo moral omogočiti njihovo okrepitev, da se ohrani ravnotežje med pravosodnimi organi in drugimi pravnimi poklici.
35. S finančnega vidika je treba poiskati bolj preprosto rešitev, da bi se evropsko financiranje lahko bolj jasno usmerilo v projekte, namenjene posebno pomembnim ciljnim skupinam (sodnikom, tožilcem in odvetnikom). Treba je zlasti upoštevati zelo pomembno vlogo nacionalnih ustanov, katerih neposredna vključitev bi morala

omogočiti, da se okrepijo evropski vidiki v nacionalnih programih. Poleg tega bi lahko za lažje srednjeročno načrtovanje dejavnosti oblikovali okvirne sporazume o partnerstvu, da bi se tako utrdili odnosi s strokovnimi ustanovami; prav tako se lahko redno izvajajo javni razpisi za nekatere projekte širšega pomena.

36. Nazadnje je treba usposabljanje na področju pravosodja vključiti v širši mednarodni okvir in dati priložnost za sodelovanje, ki sega prek meja Unije. Treba bi se bilo odpreti za Svet Evrope (v okviru Lizbonske mreže) in tudi prispevati k lažjemu pravosodnemu sodelovanju s tretjimi državami ter h krepitvi vladavine prava v svetu.

4. SKLEPNA UGOTOVITEV:

37. Usposabljanje na področju pravosodja je v prihodnjih letih bistveni izziv pri vzpostavitvi evropskega sodnega prostora, kakor je poudarjeno v Haaškem programu. Vključiti se bodo morali številni subjekti, da bi k temu prispevali, okvirni program „temeljne pravice in pravosodje“ pa bi moral tukaj imeti glavno vlogo. Glede okrepitve Evropske mreže za usposabljanje na področju pravosodja, ki je v Haaškem programu še posebno poudarjena, se zdi finančna podpora v trenutnih okoliščinah najbolj ustrezen rešitev. Druga možnost je bila uporabljena na področju policije, na katerem se je Unija pri ustanovitvi CEPOL¹⁸ odločila za strukturo evropske agencije. Čeprav se v tem trenutku podobna rešitev na pravosodnem področju ne zdi potrebna, bi se vprašanje preoblikovanja evropskih struktur usposabljanja na področju pravosodja v druge oblike lahko ponovno proučilo, ko se bo iztekel okvirni program „temeljne pravice in pravosodje“.
38. Sprejetje tega programa je priložnost, da se z večjo finančno podporo poudari pomembnost, ki jo Unija pripisuje usposabljanju oseb, ki delajo na področju pravosodja. Priprava evropske strategije usposabljanja na področju pravosodja, ki vključuje nacionalne in evropske subjekte, bo morala omogočiti najbolj ustrežno uporabo novih virov. V tej fazi vzpostavljanja evropskega sodnega prostora je usposabljanje oseb, ki delajo na področju pravosodja, ključni dejavnik, ki lahko prispeva k temu, da bodo rezultati napredka, doseženega pri vzpostavitvi območja svobode, varnosti in pravice, učinkoviti in vidni evropskim državljanom.

---

¹⁸ Sklep Sveta 2005/681/PNZ z dne 20. septembra 2005 o ustanovitvi Evropske policijske akademije (CEPOL) in razveljavitvi Sklepa 2000/820/PNZ, (UL L 256, 1.10.20054, str. 63)